

Cymraeg i Bawb 2026-27

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Cymraeg mewn Arfer Proffesiynol

ECAD4020C

Modwl 10 Credyd

Portffolio yn cynnwys:

- cynllun gwers
- adnoddau
- recordiad o'r wers feicro

Portffolio Fframwaith Cymwyseddau Iaith (*gofyniad LLC*)

Portffolio yn cynnwys:

- tystiolaeth o'ch sgiliau iaith Gymraeg ar gyfer Siarad, Ysgrifennu, Gwranddo a Darllen
- tystiolaeth o strategaethau 'Dysgu ac Addysgu' (gwaith y Modwl 10 Credyd)

ECAD4020C

Elfen Asesu 1: 5 munud

- recordiad o wers feicro

Elfen Asesu 2: 750 gair

- cynllun gwers
- adnoddau'r wers

**** Cofiwch fod ffocws ar bedagogeg a strategaethau dysgu ac addysgu, yn ogystal â'ch cywirdeb ieithyddol. Gellir dod o hyd i'r taflenni asesu ar Moodle.***

Dyddiad Cyflwyno:

Dydd Mercher 7fed o Ebrill 2027

Disgwyliadau ac Asesu

- Modwl 10 Credyd: ffocws ar eu dulliau dysgu ac addysgu, h.y. pa mor effeithiol yw'r strategaethau dysgu iaith rydych chi'n defnyddio
- Bydd cynnwys y 10 credyd yn bwydo i weddill y Portffolio
- Casglu tystiolaeth i'ch portffolio Fframwaith Cymwyseddau Iaith

Beth ydy'r Fframwaith Cymwyseddau Iaith i Ymarferwyr Addysg?

- Fframwaith Genedlaethol sy'n mesur cymhwysedd iaith pob darpar athro / athrawes
- Y gobaith yn y pendraw yw mesur cymhwysedd iaith y gweithlu cyfan.
- Mae'r FfCA mesur sgiliau Gwrando, Llafar, Darllen ac Ysgrifennu yn ogystal ag arddulliau dysgu ac addysgu, h.y. sut mae'r darpar athro'n datblygu sgiliau llythrennedd Cymraeg y dysgwyr.

Fframwaith cymwyseddau iaith ar gyfer ymarferwyr addysg

Lefel Fframwaith Cyfeirio Cyffredin Ewrop ar gyfer Ieithoedd/Cymraeg i Oedolion						
Dim sgiliau iaith Gymraeg	Cyn-fynediad	A1/Mynediad	A2/Sylfaen	B1/Canolradd	B2/Uwch	C1/Hyfedredd
Nodweddion y gweithlu Cyfrifiad Blynyddol o'r Gweithlu Ysgolion (CBGY): Codau gallu yn y Gymraeg						
W1	Defnydd HCA yn unig	W2	W3	W4	W5	W6
Gwranddo	Dim sgiliau. Rwy'n gallu deall ac ymateb i gyfarchion, cwestiynau a geirfa syml a ddefnyddir yn gyson yng nghyd-destun yr ysgol gyfan.	Rwy'n gallu deall ac ymateb i frawddegau syml pob dydd, sy'n berthnasol i gyd-destun yr ysgol, pan fydd y siarad yn bwyllog.	Rwy'n gallu deall ac ymateb i amrediad o frawddegau syml sy'n ymwneud â sefyllfaoedd sy'n berthnasol i gyd-destun yr ysgol, e.e. <i>themâu pob dydd ac amseroedd gwahanol y ferf</i> .	Rwy'n gallu deall ac ymateb i brif bwyntiau pan fydd rhywun yn siarad yn naturiol am bynciau pob dydd o fewn a thu allan i'r ysgol, e.e. <i>mewn sgwrs neu mewn sefyllfaoedd gwp bach</i> .	Rwy'n gallu deall y rhan fwyaf o drafodaethau, hyd yn oed am bynciau anghyfarwydd ac arbenigol, e.e. <i>mewn cyd-destun ffurfiol</i> .	Rwy'n gallu deall ac ymateb i bron popeth sy'n cael ei glywed, gan gynnwys gwahanol aenolion, tafodieithoedd a chyflwmder y siaradwr.
Llafar	Dim sgiliau. Rwy'n gallu ynganu'r wyddor a dweud geiriau syml yn ddigon cywir yng nghyd-destun yr ysgol. Rwy'n gallu cyflwyno fy hun a dechrau rhyngweithio'n gymdeithasol trwy ddefnyddio ymadroddion pob dydd cyfarwydd, e.e. <i>cyfarchion, diolch, canmol dysgwyr a rhoi gorchymynion syml</i> .	Rwy'n gallu cyflwyno fy hun ac eraill ar lafar. Rwy'n gallu gofyn ac ateb cwestiynau am wybodaeth syml, e.e. <i>ble mae rhywun yn byw, beth maen nhw'n hoffi ei wneud</i> . Rwy'n gallu defnyddio amseroedd y ferf a rhifau.	Rwy'n gallu cyfrannu at sgwrs syml gan ddefnyddio amrediad o frawddegau syml sy'n ymwneud â sefyllfaoedd sy'n berthnasol i gyd-destun yr ysgol, e.e. <i>themâu pob dydd ac amseroedd gwahanol y ferf</i> .	Rwy'n gallu cynnal a chyfrannu at sgwrs am bynciau cyfarwydd sy'n ymwneud â'r ysgol a bywyd pob dydd gan ddefnyddio amrywiaeth o frawddegau syml a chymhleth. Rwy'n gallu disgrifio profiadau a gobeithion, ac yn gallu rhoi esboniadau cryno dros fy marn. Rwy'n dechrau adnabod gwallau cyffredin.	Rwy'n gallu cyfathrebu gan ddefnyddio ystod o gystrawennau sy'n dangos lefel gymryddol o gywirdeb. Rwy'n gallu trafod pynciau anghyfarwydd ac arbenigol. Rwy'n gallu mynegi a chyfiawnhau barn. Rwy'n gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	Rwy'n gallu siarad yn estynedig am faterion cymhleth, ac yn gallu cyflwyno dadleuon gan ddefnyddio'r cywair priodol. Rwy'n gallu rhyngweithio ac arwain trafodaethau a sesiynau addysg estynedig yn gywir gan amlaeth. Rwy'n gallu hunangywiro lle bo angen.
Darllen	Dim sgiliau. Rwy'n gallu deall cyfarchion a gorchymynion syml. Rwy'n gallu darllen unrhyw ymadroddion a ddefnyddir mewn testun syml. Rwy'n gallu deall manylion personol elfennol iawn, e.e. <i>enw a chyfeiriad</i> .	Rwy'n gallu deall testunau ysgrifenedig byr iawn lle mae pobl yn rhoi gwybodaeth personol syml amdany'n nhw eu hunain neu eraill, e.e. <i>ffurfienn, arwyddion yr ysgol</i> . Rwy'n gallu darllen gorchymynion sy'n addas i gyd-destun yr ysgol.	Rwy'n gallu deall negeseuon ysgrifenedig am bethau bob dydd a llythrennol/e-byst syml. Rwy'n gallu darllen straeon syml ar goedd gydag ymgais i ynganu'n gywir.	Rwy'n gallu deall erthyglau neu e-byst uniongyrchol am bynciau pob dydd neu bynciau'n ymwneud â'r gwaith. Rwy'n gallu darllen straeon ar goedd gan ynganu'n gywir ar y cyfan.	Rwy'n gallu deall y rhan fwyaf o ohebiaeth, erthyglau papur newydd ac adroddiadau sydd wedi eu bwriadu ar gyfer siaradwyr rhugl, gyda chymorth geiriadur, ac yn gallu lithr ddarllen (sganio) trwy destunau hir i gael hyd i fanylion. Rwy'n gallu darllen straeon ar goedd yn eithaf hyderus ac ynganu'n gywir.	Rwy'n gallu crynhoi gwybodaeth o wahanol ffynonellau llafar ac ysgrifenedig, ac ail-greu dadleuon a disgrifiadau mewn cyflwyniad cydlynus. Rwy'n gallu darllen straeon ar goedd i ddysgwyr o bob oedran yn hyderus ac ystyrlon.
Ysgrifennu	Dim sgiliau. Rwy'n gallu ysgrifennu geirfa syml a ddefnyddir yn gyson yng nghyd-destun yr ysgol gyfan yn gywir.	Rwy'n gallu ysgrifennu brawddegau syml pob dydd, sy'n berthnasol i gyd-destun yr ysgol, e.e. <i>cyfarwyddiadau, cwestiynau, gorchymynion, adbarth syml</i> .	Rwy'n gallu ysgrifennu brawddegau cyfansawdd/cymhleth at ddibenion addysgol.	Rwy'n gallu ysgrifennu paragraffau byr am bynciau bob dydd o fewn a thu allan i'r ysgol. Rwy'n dechrau adnabod gwallau cyffredin.	Rwy'n gallu ysgrifennu paragraffau estynedig am amrywiaeth o bynciau anghyfarwydd ac arbenigol, efallai gyda chymorth golygyddol. Rwy'n gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	Rwy'n gallu ysgrifennu'n estynedig ac yn safonol am faterion cymhleth. Rwy'n gallu ysgrifennu mewn ystod o ffurfiâu. Rwy'n gallu hunangywiro lle bo angen.

B2 - UWCH		
GWRANDO	Gallu deall y rhan fwyaf o drafodaethau, hyd yn oed am bynciau anghyfarwydd ac arbenigol e.e. mewn cyd-destun ffurfiol	- Rhyngweithio'n estynedig ac yn hyderus gyda'r dysgwyr gan arddangos dealltwriaeth dda wrth gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu agweddau ar lafared (siarad a gwrando) ar y lefel gywir yn drawsgwricwlaidd - Gwrando ar eraill mewn amrywiol gyd-destunau gan ymateb yn gadarnhaol ac ystyrlon i syniadau newydd a safbwyntiau gwahanol.
LLAFAR	Gallu cyfathrebu gan ddefnyddio ystod o gystrawennau sy'n dangos lefel gynyddol o gywirdeb. Gallu trafod pynciau anghyfarwydd ac arbenigol. Gallu mynegi a chyfiawnhau barn. Gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	- Defnyddio'r Gymraeg yn naturiol, hyderus a chynyddol gywir ar draws y cwricwlwm, ateb a holi cwestiynau, ehangu sgwrs, gwrando trafod ac ymateb i safbwynt, ystyried a chynnig rhesymau am safbwynt - Siarad yn eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio mynegiant, tòn a chryfder y llais, i gadw diddordeb amrediad o wrandawyr, boed yn ddysgwyr neu'n rhieni neu ymwelwyr - Defnyddio amrywiaeth diddorol o frawddegau a ffurfiau berfol ac ystod o dreigladau yn gywir yn eu cyd-destun, ynghyd â defnydd cywir gan fwyaf o dermau cenedl enwau ac arddodiaid.
DARLLEN	Gallu deall y rhan fwyaf o ohebiaeth, erthyglau papur newydd ac adroddiadau sydd wedi eu bwriadu ar gyfer siaradwyr rhugl, gyda chymorth geiriadur, a sganio trwy destunau hir i gael hyd i fanylion. Gallu darllen straeon yn eithaf hyderus ac ynganu'n gywir.	- Darllen a dehongli testun ar goedd yn hyderus, trafod cynnwys a chyfeirio at dermau yn ddeallus - Defnyddio nodiadau'n effeithiol er mwyn llywio'r wers.
YSGRIFENNU	Gallu ysgrifennu paragraffau estynedig am amrywiaeth o bynciau anghyfarwydd ac arbenigol, efallai gyda chymorth arfau iaith cyfrifiadurol. Gallu adnabod rhai gwallau a'u cywiro.	- Cyflwyno adborth ysgrifenedig ar dasgau gan ysgrifennu'n ymestynnol gan arddangos gwybodaeth dda o gywirdeb, rheolau gramadeg a'r awydd i drosglwyddo'r sgiliau hynny i ddisgyblion sy'n ddysgwyr - Defnyddio amrywiaeth diddorol o frawddegau a phatrymau, ffurfiau berfol safonol, ac ystod o dreigladau yn gynyddol gywir gan ddefnyddio strategaethau a chymorth arfau iaith cyfrifiadurol.

C1 - HYFEDREDD

GWRANDO	Gallu deall ac ymateb i bopeth sy'n cael ei glywed gan gynnwys gwahanol acenion, tafodieithoedd a chyflymder y siaradwr	- Rhyngweithio'n estynedig, yn hyderus ac yn naturiol gyda dysgwyr gan arddangos dealltwriaeth gadarn wrth gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu agweddau ar lafared (siarad a gwrando) ar y lefel gywir yn drawsgwricwlaidd - Gwrando ar ystod o wybodaeth a syniadau o wahanol safbwyntiau, ac ymateb i adwaith y gwrandawyr ac addasu eu hiaith yn ôl y cyd-destun a'r diben.
LLAFAR	Gallu siarad yn estynedig am faterion cymhleth, cyflwyno dadleuon gan ddefnyddio'r cywair priodol. Rhyngweithio ac arwain trafodaethau a sesiynau addysgu estynedig yn gywir gan amlaf. Gallu hunangywiro lle bo angen.	- Defnyddio cyfoeth o adnoddau iaith Gymraeg yn naturiol, hyderus a chywir gan fwyaf ar draws y cwricwlwm, gyda'r gallu i ehangu trafodaeth, arddangos gwybodaeth o gywair, cyfleu safbwynt, disgrifio'n fedrus, cymharu, defnyddio geirfa eang gydag ystod o briod-ddulliau - Cyflwyno pynciau a syniadau'n eglur gan ddefnyddio iaith ffurfiol ac amrywio'r hyn y maent yn ei ddweud a sut maent yn ei ddweud er mwyn ennyn diddordeb y gwrandawyr, e.e. mynegiant, tôn y llais. - Defnyddio ystod o dreigladau (treigladau meddal, trwynol a llaes) yn gywir, ynghyd â defnydd cywir o dermau cenedl enwau ac arddodiaid gyda'r gallu i hunangywiro a chywiro eraill ar lafar yn ôl yr angen.
DARLLEN	Gallu crynhoi gwybodaeth o wahanol ffynonellau llafar ac ysgrifenedig, ail-greu dadleuon a disgrifiadau mewn cyflwyniad cydlynus. Gallu darllen straeon i ddysgwyr o bob oedran yn hyderus ac ystyrlon.	- Darllen ar goedd yn naturiol ac eglur, dadansoddi testunau a'u his-destunau gan ymateb a chyfleu syniadau'n glir ac mewn ffordd briodol - Defnyddio unrhyw nodiadau'n effeithiol iawn er mwyn llywio'r wers.
YSGRIFENNU	Gallu ysgrifennu'n estynedig ac yn safonol am faterion cymhleth. Ysgrifennu mewn ystod o ffurfiau. Gallu hunangywiro lle bo angen gan ddangos defnydd cywir o arfau iaith cyfrifiadurol.	- Ysgrifennu darnau estynedig sy'n cynnwys tystiolaeth a gwybodaeth fanwl, ynghyd â darnau byrrach sy'n crynhoi, gan addasu'r arddull a'r ffurf yn hyderus ar gyfer y darlennydd neu'r gynulleidfa - Ysgrifennu'n fedrus a chywir tra'n arddangos gwybodaeth dda iawn o reolau gramadeg, atalnodi gan ddefnyddio strategaethau a chymorth arfau iaith cyfrifiadurol i wirio gwaith personol ac eraill.

Gallu ymarferwyr addysg i gymhwyso a datblygu sgiliau iaith a llythrennedd dysgwyr

ADDYSG CYMRU
EDUCATION WALES
cenhadaeth ein cenedl | our national mission

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Bydd y datganiadau canlynol yn galluogi ymarferwyr addysg i ddisgrifio eu gallu cyfredol i ddefnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu, wrth gynllunio ac addysgu, er mwyn datblygu sgiliau llafaredd, darllen ac ysgrifennu y dysgwyr ar y lefel briodol.

Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu blaengar yn hyderus a hyfedr.
Rwy'n gallu arwain a chefnogi ymarferwyr eraill yn y maes.

Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu yn effeithiol.
Rwy'n gallu ymchwilio a chymhwyso'r datblygiadau diweddaraf ym maes caffael iaith.

Mae gen i ddealltwriaeth gadarn o strategaethau addysgu a dysgu iaith.
Rwy'n gallu cymhwyso rhai strategaethau yn effeithiol.

Mae gen i ddealltwriaeth o strategaethau addysgu a dysgu iaith.
Rwy'n dechrau cymhwyso strategaethau addysgu a dysgu iaith.

Mae gen i ymwybyddiaeth gyfyngedig o strategaethau addysgu a dysgu iaith.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu, wrth gynllunio ac addysgu, er mwyn datblygu sgiliau llafaredd, darllen ac ysgrifennu y dysgwyr ar y lefel briodol.

AD1	Mae gen i ymwybyddiaeth gyfyngedig o strategaethau addysgu a dysgu iaith.	- Defnydd cyfyngedig o rai arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth gyfyngedig o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd cyfyngedig o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu cyfyngedig i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Diffyg gallu i ymateb i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD2	Mae gen i ddealltwriaeth o strategaethau addysgu a dysgu iaith. Rwy'n dechrau cymhwyso strategaethau addysgu a dysgu iaith.	- Defnydd boddhaol o rai arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth foddhaol o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd boddhaol o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu boddhaol i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol Yn anfoddhaol wrth ymateb i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD3	Mae gen i ddealltwriaeth gadarn o strategaethau addysgu a dysgu iaith. Rwy'n gallu cymhwyso rhai strategaethau yn effeithiol.	- Defnydd effeithiol o rai arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth dda o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd da o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu da i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Gallu ymateb yn foddhaol i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD4	Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu yn effeithiol. Yn ymchwilio a chymhwyso'r datblygiadau diweddaraf ym maes caffael iaith.	- Defnydd effeithiol o amrediad o arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth gadarn o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr - Defnydd da iawn o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu da iawn i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Gallu ymateb yn dda iawn i gamsyniadau'r dysgwyr.
AD5	Rwy'n gallu defnyddio amrediad o strategaethau addysgu a dysgu blaengar yn hyderus a hyfedr.	- Defnydd cyson ac effeithiol o amrediad o arddulliau addysgu a dysgu wrth gynllunio - Tystiolaeth hynod o gadarn o gymhwyso ac adnabod cyfleoedd i gefnogi a datblygu sgiliau llythrennedd y dysgwr
	Gallu arwain a chefnogi ymarferwyr eraill yn y maes.	- Defnydd effeithiol iawn o strategaethau asesu ar gyfer dysgu - Gallu rhagorol i gyfleu disgwyliadau, gan gynllunio tasgau realistig, pwrpasol a gwahaniaethol - Gallu ymateb yn rhagorol i gamsyniadau'r dysgwyr.

Portffolio Cymraeg

Tra eich bod chi yn y Brifysgol neu yn yr ysgolion ar eich Profiad Addysgu Proffesiynol rydych yn cael eich annog i gadw tystiolaeth o'ch sgiliau iaith bersonol canlynol:

- Llafar
- Gwrando
- Darllen
- Ysgrifennu

Yn ychwanegol at hyn mae angen tystiolaeth o'u sgiliau Addysgu a Dysgu (Modwl 10 Credyd)

Y Portffolio Cymraeg yw eich tystiolaeth fydd yn cael ei asesu.

- Disgwylir i bob myfyriwr sy'n graddio gyda SAC gael lefelau'r Fframwaith ar eu PDP ar ddechrau eu gyrfa.
- Ni ddylai casglu tystiolaeth fod yn llawer o waith ychwanegol. Dylai fod yn rhywbeth sy'n digwydd yn naturiol yn ystod y flwyddyn.

- Bydd modd i chi lwytho eich tystiolaeth i'r PDP o fis Chwefror 2027
- Cewch chi gyfarwyddiadau manwl ar sut i lwytho'ch gwaith i'r PDP yn y darlithoedd ym mis Ionawr / Chwefror
- Tan hynny, cadwch eich tystiolaeth yn ddiogel mewn ffolder '*One Drive*'

Cymraeg mewn Arfer Proffesiynol

ECAD4020C

Modwl 10 Credyd

Portffolio yn cynnwys:

- cynllun gwers
- adnoddau
- recordiad o'r wers feicro

Portffolio Fframwaith Cymwyseddau Iaith (*gofyniad LLC*)

Portffolio yn cynnwys:

- tystiolaeth o'ch sgiliau iaith Gymraeg ar gyfer Siarad, Ysgrifennu, Gwranddo a Darllen
- tystiolaeth o strategaethau 'Dysgu ac Addysgu' (gwaith y Modwl 10 Credyd)

Oes cwestiwn?

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru